

דקדוקי קריאה והדרכה לקורא בקריאות חג הסוכות ומגילת קוהלת

קריאה לחג ראשון (בחור'ל גם בחג שני) ויקרא כב לג:

כג ב **דִּבֶּר**: ארבע פעמים מופיעה התיבה 'דבר' לאורך קריאה זו: שתי הפעמים הראשונות מוטעם בגרשיים ושתי הפעמים האחרונות בתביר

מְקַרְאֵי קֹדֶשׁ: הטעם לא נסוג, ולכן מקום הטעם באל"ף, כן הדבר בהמשך הפרשה

כג ג **תַּעֲשֶׂה**: העמדה קלה בת"ו שלא יישמע כפתח

כג יז **מִמּוֹשְׁבֵיכֶם**: טעם קדמא מעל הבי"ת. ככלל, תיבה זו תמיד תבוא בהטעמה משנית בהברה זו.

תְּבִיאֻ: דגש חזק באל"ף. **שְׁתִּים**: בחלק מהדפוסים מוטעם בטעם יתיב ובחלקם בפשטא

כג כב **וּבְקִצְרְכֶם**: הבי"ת בשווא נח למרות הגעיה בוי"ו. **לַעֲנִי**: העמדה קלה בלמ"ד להדגשת הסגול המורה על מידע

כג כז **בְּעֶשְׂרֹ**: העמדה קלה בבי"ת להדגשת הסגול המורה על מידע

כג ל **וְהָאֲבֹדְתֵי**: הטעם בת"ו מלרע. העמדה קלה בה"א למנוע הבלעת האל"ף שלאחריה

כג לב **שִׁבְתְּכֶם**: הת"ו בשוא נע

כג לח **שִׁבְתָּ ה' וּמִלְבֹּד מִתְּנוּתֵיכֶם וּמִלְבֹּד... וּמִלְבֹּד כָּל-נְדִבְתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּתְּנוּ**: כל הדגשות בתוך המילה בשוא נע

הפטרת חג ראשון זכריה יד עד הסוף:

ב **הַבָּתִּים**: הטעמה משנית בבי"ת

ח **וּבְחֶרֶף** הבי"ת בקמץ¹

יא **וַיֵּשְׁבוּ בָּהֶּ**: טעם נסוג אחור ליו"ד. **יְהִי-עוֹד**: געיה ביו"ד הראשונה

יג **מִהוֹמַת-ה'**: געיה בה"א

יח **וְאִם-מִשְׁפָּחָת**: יש להקפיד על הפרדת התיבות. **בָּאָה**: במלרע

כא **בִּירוּשָׁלַם וּבִיהוּדָה**: בשתי התיבות הבי"ת בחירק מלא והיו"ד אינה נשמעת

הפטרת יר'ט שני לבני חר'ל:
מלכים א ח

ב **בְּחָג**: העמדה קלה בבי"ת להדגשת הסגול המורה על מידע

ד **וְהַלֹּוִים**: כבכל מקום הלמ"ד רפויה בשוא נח. במדויקים אין געיה בה"א

ז **פְּרָשִׁים**: שו"ן שמאלית. **וַיִּסְכּוּ** הכ"ף דגושה. **מִלְמַעְלָה**: כבכל מקום הלמ"ד הראשונה רפויה בשוא נח

ח **וַיְהִיו שָׁם**: טעם נסוג אחור ליו"ד הראשונה

יח **הַטִּיבֶתָּ**: בבי"ת יש זקף קטון, לא זקף גדול

קריאת חול המועד סוכות, מפטיר שמיני עצרת ושמחת תורה, במדבר כ לה:

¹ חריג, אך כן הוא בכתר ארם צובה ולנינגרד.

יש לשים לב להבדלים הדקים בין המקראות, פעמים עם וא"ו החיבור ופעמים ללא (לה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי, מִנְחָתָהּ, מִנְחָתָם), לפעמים בלשון יחיד ולפעמים בלשון רבים (לג בַּמִּסְפָּר בַּמִּשְׁפָּט)

קריאה לשבת חול המועד

מגילת קהלת:

א ז שֶׁהִנַּחֲלִים: מהפך בשי"ן כטעם משנה

א ט וְמָה-שֶׁנֶּעֱשָׂה: אין מתיגה זקף (דרבן), תיבת וְמָה מוקפת למילה שאחריה

א יז הוֹלֵלוּת: למ"ד שניה בחולם לא בשורק, יש מגילות שיש וי"ו אחרי הלמ"ד ועלולים לקרוא "הוללות".

וְשִׁכְלוֹת: שי"ן שמאלית

א יח רַב-כַּעֲס: הר"ש בקמץ קטן

ב א אֲנִסְכָּה: הסמ"ך בשוא נע

ב ב לְשִׁחֻק: שי"ן שמאלית

ב ז הִיָּה לִי: טעם נסוג אחור לה"א הראשונה, כן הדבר גם בהמשך בפסוק

ב ח שָׁרִים וְשָׁרוֹת: שי"ן ימנית

ב ט עֲמָדָה לִי: טעם נסוג אחור לעי"ן והמ"ם אחריה בשווא נע

ב יא וּפָנִיתִי אֲנִי: אֲנִי בחטף פתח והטעם בנ"ן וכן הדבר בפסוק הבא. בהמשך, האל"ף קמוצה ומוטעמת.

וּבַעֲמָל: העמדה קלה בב"ת בסגול המורה על מיודע

ב יג וּרְאִיתִי אֲנִי: האל"ף קמוצה ומוטעמת. כִּיתְרוֹן: הכ"ף בחירק מלא והתי"ו אחריה בשווא נע²

ב יד גַּם-אֲנִי: במלעיל בדומה לו בהמשך פס כד

ב טו בְּמִקְרָה: הר"ש בצירי

ב טז לְחֶכֶם: העמדה קלה בלמ"ד בסגול המורה על מיודע. נִשְׁכָּח: כ"ף קמוצה

ב יט וְיִשְׁלַט: הלמ"ד בפתח

ב כ לִיאֵשׁ: היר"ד בפתח

ב כא עָמַל-בֹּ: געיה בעי"ן

ב כב וּבִרְעִיוֹן: גם הבי"ת וגם העי"ן בשווא נח. שְׁהוּא: השי"ן בשוא³

ב כו וְלַחֻטָּא: הטי"ת בסגול

ג א זְמֹן: המ"ם בקמץ

ג ד לְשִׁחֻק: שי"ן שמאלית

ג יד שִׁירָאוּ: געיה ביר"ד והר"ש אחריה בשווא נע⁴

² בתהלים מה י בִּיקְרוּתֶיךָ בית בשוא ויר"ד בחירק במדויקים. לא: בִּיקְרוּתֶיךָ.

³ מנהג התימנים לקרוא שי"ן השימוש במשנה ובתלמוד בשוא ולא בסגול.

⁴ הקורא בשוא נח עובר למשמעות של "ראיה" במקום "יראה".

ג טו	אֶת-נֶרְדָּף: ללא ה"א הידיעה, לא "את הנרדף" כמו שמצטטים בטעות
ג טז	מָקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הָרָשָׁע: הרי"ש בסגול. וּמָקוֹם הַצֶּדֶק שָׁמָּה הָרָשָׁע: הרי"ש בקמץ
ג יח	שָׁהִם-בְּהֶמָּה: השי"ן בשוא וה"א אחריה בסגול
ג כב	אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׁמַח הָאָדָם: תיבת טוֹב בפשטא ותיבת מֵאֲשֶׁר בקדמא
ד א	וְשִׁבְתִּי: מלעיל הטעם בשי"ן. אָנִי: אל"ף בחטף פתח, והטעם בנו"ן, כן הדבר גם בפסוק ז.
	עֲשִׂיקָהֶם: העי"ן בחולם והשי"ן אחריה בשווא נע
ד ח	גַּם-זֶה הֶבֶל: שתי תיבות רצופות מוטעמות בתביר ולא מרכא תביר כבחלק מהדפוסים, כן הוא הדבר
	גם בהמשך ו ב. וְעֵינַי רָע: היר"ד בפתח והרי"ש בקמץ
ד י	וְאֵילָן: מונח באל"ף כטעם משנה והלמ"ד בחולם ורפויה ללא דגש
ד יב	הַמִּשְׁלֵשׁ: געיה בה"א והמ"ם בשווא נע
ד יד	הַסּוּרִים: הה"א בקמץ והסמ"ך ללא דגש
ד טו	הַמְהַלְכִים: געיה בה"א אך המ"ם אחריה בשווא נח
ה ז	וְגִזָּל: הגימל בצירי. גִּבְיָה מַעַל גִּבְיָה: הה"א לא בפתח אלא בפתח גנובה ⁵
ה ט	בְּהֶמָּוֶן: העמדה קלה בבי"ת להדגשת הסגול המורה על מיודע. רַבָּיו: במלרע
ה יא	לַעֲשִׂיר: העמדה קלה בלמ"ד להדגשת הסגול המורה על מיודע
ה טז	וְכַעֵס: במלרע, שם פועל ולא שם עצם. וְחָלִי: החי"ת בקמץ קטן והלמ"ד בשווא נח
ה יז	אָנִי: במלעיל. לְאֹכֹל-וְלִשְׁתּוֹת: התיבות מוקפות, אין מונח בתיבה הראשונה כבחלק מהדפוסים.
	אֲשֶׁר-נָתַן-לִּי: געיה בנו"ן, כן הדבר גם בפסוק הבא
ה יח	וְהַשְׁלִיטֹו: במלרע, הטי"ת מנוקדת בחולם
ו ב	זֶה הֶבֶל: שתי תיבות רצופות מוטעמות בתביר. וְחָלִי: במלרע, הוא"ו בקמץ רחב והחי"ת חטופה
ו ג	לֹא-הָיְתָה לִּי: טעם נסוג אחור לה"א הראשונה, דגש חזק בלמ"ד מדין אתי מרחיק
ו ו	וְאֵלָיו: במלרע
ו ח	לְחֻכָּם: העמדה קלה בלמ"ד להדגשת הסגול המורה על מיודע, נכון הדבר גם לגבי מַה-לַעֲנִי בהמשך הפסוק וכן הדבר גם בהמשך הפרק
ז א	הַיּוֹלָדִי: הוי"ו בקמץ רחב והלמ"ד בשוא נע
ז ב	הוא סוֹף כָּל-הָאָדָם: טעם טפחא בתיבת הוּא
ז ג	מִשְׁחֹק: שי"ן שמאלית. יֵיטֵב לֵב: טעם נסוג אחור ליר"ד
ז ח	מִגְבֵּה-רוּחַ: התיבות מופקות, אין טעם מרכא בתיבה הראשונה כבחלק מהדפוסים
ז י	שֶׁהֵימִים: מהפך כהטעמה משנית בשי"ן
ז יח	אֶל-תִּנָּח: במלרע
ז כא	מִקְלָלָד: למ"ד ראשונה בשווא נע וכ"ף סופית רפויה

⁵ הקורא ha או ha ה משבש. יש פתח לפני הה"א, חלק קוראים אה ah, וחלק – וּה wah.

ז כג אַחֲכָמָה: הכ"ף קמוצה ומוטעמת⁶

ז כו: וּמוֹצָא: הצד"י בסגול. יִלְכֹּד בָּהּ: טעם נסוג אחור ללמ"ד

ז כט חֲשִׁבְנוֹת: החי"ת בחיריק חסר ובשי"ן אחריה דגש חזק ושווא נע

ח א פֶּשֶׁר: הפ"א בצירי

ח ד יֹאמַר-לוֹ: געיה ביו"ד

ח י וְבָאוּ: הו"ו בראש המילה בקמץ

ח יא פִתְגָם: הגימ"ל רפויה. בְּנֵי-הָאָדָם: געיה בבי"ת השוואית

ח יב חֲטָא: הטי"ת בסגול. אָנִי: במלעיל. יְהִיָּה-טוֹב: געיה ביו"ד הראשונה ודגש חזק בטי"ת מדין דחיק.

י יִרְאוּ: היו"ד בחירק מלא והרי"ש אחריה בשווא נע

ח טו אֲשֶׁר-נָתַן-לוֹ: געיה בנר"ן הראשונה

ט א וְעַבְדֵיהֶם: אין לקרא וְעַבְדֵיהֶם

ט ב כַּחֲטָא: הטי"ת בסגול

ט ז וְשִׁתָּה: געיה בשורק והשי"ן בשווא נע

ט ח וְשִׁמּוֹן עַל-רֹאשׁוֹ אֶל-יַחֲסֹר: טעם טפחא בתיבת וְשִׁמּוֹן

ט ט נָתַן-לָדָּ: געיה בנר"ן הראשונה

ט יב בְּמִצְוָה: הצד"י בחולם

ט טו וּמִצָּא בָּהּ: טעם נסוג אחור למ"ם. וּמִלֵּט-הָוָא: הלמ"ד בפתח

ט טז אָנִי: במלעיל

ט יח וְחֹטָא: הטי"ת בסגול

י א זְבוּבֵי מָוֶת: טעם נסוג אחור לבי"ת הראשונה

י ה שִׁצָּא: הצד"י בקמץ

י ח יִשְׁכְּנוּ: השי"ן בשווא

י ט יִסְכֹּן בָּם: טעם נסוג אחור לסמ"ך

י יג הוֹלִלוֹת: כאן הלמ"ד השניה בשורק ולא בחולם

י יז בִּשְׁתִּי: השי"ן בשווא נע והטעם בתי"ו

י יח הַמִּקְרָה: המ"ם דגושה⁷

י כ יִגִּיד: הגימ"ל בצירי

יא א שִׁלַּח: השי"ן פתוחה ודגש חזק בלמ"ד, לשון ציווי בבנין פיעל

יא ג אִם-יִמְלְאוּ: הלמ"ד בשווא נע והיא נשמעת, לא: יִמְלוּ

⁶ משום מה מורגל בפי הציבור אַחֲכָמָה. דרשה מפורסמת על פרה אדומה, וצריך לתקן את הדרשנים...

⁷ דבר שאינו מצוי ב"מִפְעֵל". בתהלים קד ג הַמִּקְרָה בַּיָּמִים עָלְיוֹתָיו הַמ"ם רפויה בשווא נע

יא ד	בְּעָבִים: העמדה קלה בב"ת להדגשת הסגול המורה על מיודע
יא ה	בְּבִטָּן: ב"ת ראשונה שוואית. הַמְלֵאָה : כאן המ"ם דגושה, בשני מקומות אחרים: ללא דגש
יא ו	יִכְשָׁר: שי"ן קמוצה
יא ז	לַעֲנִים: הלמ"ד בפתח
יא ט	וְדָע: הדל"ת בקמץ
יב ד	וְיָקוּם: הקו"ף בשורק לא בחולם
יב ה	הָאֲבִינָה: הב"ת בחירק חסר והי"ד אחריה בחולם מלא ובדגש חזק, אין לקרוא את הב"ת בשווא נח. וְסִבְבוּ : ב"ת ראשונה בשווא נע
יב ו	וְתִשָּׁבֵר כָּד: הוא"ו בשווא נע וטעם נסוג אחור לשי"ן; הבית בסגול
יב ז	וַיֵּשֶׁב: השי"ן בחולם
יב יא	כְּדִרְבָּנוֹת: הטעמה משנית בדל"ת, והיא בקמץ רחב הרי"ש בשווא נע והב"ת רפויה ללא דגש ובחולם. ⁸ וְכַמְשָׁמֶרֶת : געיה בשורק, הכ"ף בשווא נח והשי"ן שמאלית, המ"ם בשוא. אֲסָפוֹת : הסמ"ך בקיבוץ והפ"א אחריה דגושה
יב יד	כָּל-נַעֲלָם: העי"ן בשווא נח
שמות לג יב – לד כו:	
לג יב	הָעֵל: הטעם בה"א מלעיל
לג יד	וְהִנְחִיתִי: הוי"ו בפתח ולא בשוא והה"א בחטף-פתח ולא בפתח, הטעם בחי"ת
לג טז	הָלוֹא בְּלִכְתָּךְ עֲמָנוּ: טעם טפחא בתיבה הָלוֹא
לג יט	וְקִרְאתִי בְּשֵׁם ה' לְפָנֶיךָ: הפסקה עיקרית אחרי תיבת ה', בגלל המשקל המוזיקאלי של הטעם
לג י	תביר עלול להישמע כאילו כתוב וְקִרְאתִי בְּשֵׁם - ה' לְפָנֶיךָ . על מנת למנוע זאת, יש להחיש את קריאת שם ה' ולהסמיכו לתיבה בְּשֵׁם
לד ב	וְהָיָה: הה"א הראשונה בשווא נח
לד ה	בְּעֵנֶן: העמדה בב"ת להבליט את צורת המיודע. וְיִקְרָא בְּשֵׁם ה' : טעם טפחא בתיבה בְּשֵׁם והב"ת רפה ⁹
לד ט	וּלְחַטָּאתָנוּ: הטי"ת קמוצה לשון יחיד (לא בחולם)
לד י	כִּי-נִזְרָא הוּא: תיבת נִזְרָא במלרע, אין טעם נסוג אחור לנו"ן
לד יא	שְׁמֵר-לְךָ: המ"ם בקמץ קטן
לד יב	הַשְׁמֵר: במלעיל
לד יג	תַּחֲצֹן תִּשְׁבְּרוֹן תִּכְרֹתוֹן: כולם במלרע

⁸ יש ביטוי משובש "מילים כְּדִרְבָּנוֹת". מי שאומר כן מבטא כמעט את כל השיבושים האפשריים!!

⁹ להבדיל מאברהם אבינו בבראשית יב ח: **וְיִקְרָא בְּשֵׁם ה'.** דהיינו, הקב"ה קרא בשם - ה' (מקיים את דברו: **וְקִרְאתִי בְּשֵׁם ה' לְפָנֶיךָ** לעיל לג יט)

לד יד קָנָא: יש להדגיש את הנר"ן בדגש חזק שלא יישמע מלשון קניין: קָנָה.

לד כא בְּחָרִישׁ וּבְקָצִיר: הבי"ת הראשונה בסגול ויש לקרא אותה בהעמדה קלה להדגשת הלשון המורה על מיועד, הבי"ת השנייה בפתח

הפטרת שבת חול המועד סוכות יחזקאל לח יח – לט טז:

לח כב וְנִשְׁפָּטְתִּי: הטי"ת בשווא נח למרות הקושי

לח כג וְהִתְגַּדַּלְתִּי וְהִתְקַדְּשִׁיתִי: בשתי התיבות הדל"ת בחיריק

לט ב וְהִעֲלִיתִיךָ: העמדה קלה בה"א למנוע הבלעת העי"ן החטופה

לט ד לֹא־כָלָה: האל"ף בקמץ קטן

לט ו הָאֵיִם: גם האל"ף בחיריק חסר

לט ח בָּאָה: במלרע

לט ט וְהִשִּׁיקוּ: שי"ן שמאלית

לט י וְשָׁלְלוּ אֶת-שְׁלִיָּהֶם: למ"ד ראשונה בשווא נע. וּבָזְזוּ אֶת-בְּזִיָּהֶם: זי"ן ראשונה בשווא נע

לא יא וְקָבְרוּ שָׁם: טעם נסוג אחור לקו"ף

לא טו הַמִּקְבָּרִים: געיה בה"א אך המ"ם אחריה בשווא נח

קריאת שמיני עצרת ושמחת תורה בא"י ובחו"ל בקובץ על וזאת הברכה